

Initiativärende 6-2021 om pollenmätningar

Dnr 480-2021

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Ge regiondirektören i uppdrag att utreda förutsättningarna för att återuppta pollenmätningar.
2. Ge regiondirektören i uppdrag att fortsatt verka för en hållbar, modern och långsiktig nationell lösning för pollenmätningar.
3. Initiativärendet anses besvarat.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen håller med initiativtagaren om vikten av pollenmätningar för pollenallergiker. Då den gamla tekniken är på väg att bytas ut, är resurskrävande och det tar för lång tid mellan mätning och resultat blir beslutet att ge regiondirektören i uppdrag att utreda förutsättningarna för en hållbar, modern och långsiktig lösning.

Sammanfattning

Marianne Sandström (SD) ifrågasätter regionens beslut att inte längre utföra och bekosta pollenmätningar och yrkar att:

1. Regionstyrelsen beslutar om att ställa sig bakom intentionen att pollenmätningarna snarast ska återupptas i Region Norrbotten.
2. Regionstyrelsen ger regiondirektören i uppdrag att utreda hur Region Norrbotten på bästa sätt genomför pollenmätningar framgent utifrån ett hälsoekonomiskt och ekonomiskt perspektiv.

Ärendet

Initiativtagaren lyfter vikten av pollenmätningar för att ge pollenallergiker möjlighet att planera sin vardag, medicinering samt för att kunna undvika förebyggbar försämring i sjukdomen och därmed minska behovet av sjukhusvård och behandling.

I Norrbotten utfördes tidigare pollenmätningar alternerande mellan orterna Boden, Luleå, Älvsbyn och Piteå. Mätstationerna drevs i regi av Pollenlaboratoriet i Umeå AB, med medel från regionen tillsammans med fyrikantskommunerna. Från och med 2021 upphör Pollenlaboratoriet i Umeå med denna verksamhet, som bedrivits sedan 1979. Detta för att bemanning och finansiering saknas.

Vid mätningarna har en så kallad burkarfälla använts med ett system som är utvecklat på 1960-talet. Denna typ av fälla har tömts varje vardag och innehållet har sedan rapporteras in till Pollenlaboratoriet som sammanställt och

lagt ut informationen på sin hemsida och i en mobilapplikation. Denna hantering är omodern, resurskrävande och det har dröjt upp till fyra dygn mellan mätning och resultat. Från och med 2021 måste befintliga fällor därför bytas ut och ersättas av mätutrustning med modern teknik som möjliggör kontinuerlig mätning och inte kräver manuell tömning.

I nuläget är tillgången till resultat av pollenmätningar ojämnt tillgänglig i riket och bygger helt på ett frivilligt samarbete mellan ett stort antal aktörer.

Norra Sjukvårdsregionförbundet (NRF) har 2021-03-25 genom *Skrivelse till socialdepartementet och kulturdepartementet angående pollenmätningar och pollenfällor* uppmärksammat problemen och efterlyser en tydlig och övergripande nationell organisation och finansiering för pollenprognosverksamheten. Detta då finansiering och organisering av pollenmätning sker på olika sätt vilket leder till en ojämlig vård- och behandling för pollenallergiker. Finansiering av pollenmätningarna i vissa regioner och kommuner sker i dag via olika typer av bidrag från staten, genom olika departement (social- och kulturdepartementen) eller via länsstyrelser, medan andra kommuner och regioner själva står för finansieringen.

Inom Norra Sjukvårdsregionen har Region Norrbotten och Västerbotten stått för hela finansieringen av mätningarna, medan Region Jämtland/Härjedalen och Västernorrland har erhållit ersättning med hela summan från Naturhistoriska riksmuseet.

Socialdepartementet har tillsatt en utredning utifrån förslagen i skrivelsen från Norra sjukvårdsregionförbundet. Utredningen sker gemensamt med kulturdepartementet som fått en motsvarande skrivelse från naturhistoriska muséet. Beslut om eventuella finansiella tillskott för genomförande väntas i samband med budgetpropositionen i december 2021.

Av de fyra norra regionerna är det endast Jämtland som tagit fram förslag på temporär lösning och köpt in en pollenfälla (som fungerar enligt gammal teknik) och analys via Göteborgs universitet. Kostnaden för pollenfällan var 50 tkr och analyskostnaden beräknas till 175 tkr för mars till och med december 2021. Region Jämtland saknar dock i nuläget bemanning för att utföra själva pollenmätningarna och kostnaden för den är därför ej medräknad.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Skrivelse till Socialdepartementet och Kulturdepartementet angående pollenmätningar och pollenfällor

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomi- och planeringsdirektör

Divisionschefer Närsjukvård

Divisionschef Länsjukvård